

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje maximálna cena za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti, maximálna cena za časť regulovanej dodávky elektriny pre vybraných zraniteľných odberateľov elektriny a maximálna cena za časť regulovanej dodávky plynu pre vybraných zraniteľných odberateľov plynu a podmienky ich uplatnenia (ďalej len „návrh nariadenia“) sa predkladá na základe § 16a zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 433/2022 Z. z.

Návrh nariadenia reaguje na energetickú krízu a jej negatívne dôsledky, ktoré sa prejavujú v sektore domácností a ostatných skupinách zraniteľných odberateľov elektriny a plynu na území Slovenskej republiky.

Obsahom návrhu nariadenia je zastropovanie cien dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti a cien dodávky elektriny a plynu pre vybraných zraniteľných odberateľov na rok 2024, a to na úrovni roka 2023, pre ktorý sa nariadením vlády Slovenskej republiky č. 19/2023 Z. z. a nariadením vlády SR č. 465/2022 Z. z. určili stropy cien elektriny a plynu a zaviedli sa príslušné kompenzácie dodávateľom elektriny a plynu.

Návrh nariadenia predpokladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh nariadenia nemá vplyvy na limit verejných výdavkov, podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana, sociálne vplyvy, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh nariadenia je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Účinnosť návrhu nariadenia sa navrhuje od 1. januára 2024.

B. Osobitná časť

K § 1

Navrhuje sa ustanoviť maximálnu cenu za časť regulovanej dodávky plynu v rámci ceny za združenú dodávku plynu pre koncového odberateľa plynu v domácnosti a maximálnu cenu za časť regulovanej dodávky plynu v rámci ceny za združenú dodávku plynu pre koncového odberateľa plynu v domácnosti v režime dodávky poslednej inštancie pre rok 2024.

Určuje sa, že táto cena je na úrovni roku 2023 a skladá sa z maximálnej ceny za dodávku plynu a mesačnej platby za jedno odberné miesto.

V odseku 2 sa ustanovuje spôsob výpočtu maximálnej výšky sadzby za plyn. Tá je určená spôsobom ustanoveným pre rok 2023 v nariadení vlády SR č. 19/2023 Z. z.

V odseku 3 sa určuje rovnaká výška mesačnej platby za jedno odberné miesto ako v roku 2023.

K § 2

Upravujú sa podmienky uplatnenia maximálnych cien pre časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti

V odseku 1 sa určuje výška kompenzácie pre dodávateľa plynu, ako aj pre dodávateľa plynu v režime poslednej inštancie.

V záujme zachovania fungovania trhu je nevyhnutné kompenzovať dodávateľov priebežne už v mesiaci, v ktorom sa vykonáva dodávka plynu. Absencia pravidelných kompenzácií v dostatočnom predstihu by neumožnila dodávateľom dodávku plynu pre odberateľov v domácnosti za určené ceny. V odsekoch 2 a 3 sa určuje časový rámec kompenzácie a jej vysporiadanie.

K § 3

Navrhuje sa maximálna cena za časť regulovanej dodávky elektriny v rámci ceny za združenú dodávku elektriny pre koncových odberateľov elektriny podľa § 2 písmena k) piateho a ôsmeho bodu zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v cenových odvetviach. Určuje sa, že táto cena je na úrovni roku 2023 a skladá sa z maximálnej ceny za elektrinu a mesačnej platby za jedno odberné miesto.

V odseku 2 sa určuje spôsob výpočtu maximálnej ceny za elektrinu v roku 2024. Tá je určená spôsobom ustanoveným pre rok 2023 v nariadení vlády SR č. 465/2022 Z. z.

V odseku 3 sa určuje rovnaká výška mesačnej platby za jedno odberné miesto pre rok 2024 ako v roku 2023.

K § 4

Ustanovuje sa mechanizmus kompenzácie dodávateľom elektriny v súvislosti s dodávkou elektriny vybraným zraniteľným odberateľom elektriny pre rok 2024.

V odseku 1 sa určuje výška kompenzácie v súvislosti s povinnosťou určenou v § 3 ods. 1 ako aj časový rámec pre jej poskytovanie.

V odseku 2 sa ustanovuje odlišný spôsob výpočtu kompenzácie v závislosti od toho, kedy bola uzavretá zmluva na dodávku elektriny s vybraným zraniteľným odberateľom. Identifikované boli dve základné skupiny vybraných zraniteľných odberateľov, pre ktoré sa určil strop pre

kompenzácie zo štátneho rozpočtu a zároveň pre každú skupinu bola určená benchmarkom maximálna výška kompenzovanej ceny pre rok 2024.

Dodávateľia, ktorým preukázateľne základná časť nepokryje skutočné náklady na dodávku elektriny vrátane primeraného zisku, si budú môcť rovnako ako v roku 2023 uplatniť mechanizmus požiadania o kompenzáciu na základe preukázania skutočných nákupov, maximálne však do výšky rozdielu medzi regulovanými cenami stanovenými cenovými rozhodnutiami Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a cenami zastupovanými nariadeniami vlády.

K § 5

Navrhuje sa maximálna cena za časť regulovanej dodávky plynu v rámci ceny za združenú dodávku plynu pre koncových odberateľov plynu podľa § 2 písmena k) šiesteho a siedmeho bodu zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v cenových odvetviach. Určuje sa, že táto cena je na úrovni roku 2023 a skladá sa z maximálnej ceny za plyn a mesačnej platby za jedno odberné miesto.

V odseku 2 sa určuje spôsob výpočtu maximálnej ceny za plyn v roku 2024. Tá je určená spôsobom ustanoveným pre rok 2023 v nariadení vlády SR č. 465/2022 Z. z.

V odseku 3 sa určuje rovnaká výška mesačnej platby za jedno odberné miesto pre rok 2024 ako v roku 2023.

K § 6

Ustanovuje sa mechanizmus kompenzácie dodávateľom plynu v súvislosti s dodávkou plynu vybraným zraniteľným odberateľom plynu pre rok 2024.

V odseku 1 sa určuje výška kompenzácie v súvislosti s povinnosťou určenou v § 5 ods. 1 ako aj časový rámec pre jej poskytovanie.

V odseku 2 sa ustanovuje odlišný spôsob výpočtu kompenzácie v závislosti od toho, kedy bola uzavretá zmluva na dodávku plynu s vybraným zraniteľným odberateľom. Identifikované boli dve základné skupiny vybraných zraniteľných odberateľov, pre ktoré sa určil strop pre kompenzácie zo štátneho rozpočtu a zároveň pre každú skupinu bola určená benchmarkom maximálna výška kompenzovanej ceny pre rok 2024.

Dodávateľia, ktorým preukázateľne základná časť nepokryje skutočné náklady na dodávku plynu vrátane primeraného zisku, si budú môcť rovnako ako v roku 2023 uplatniť mechanizmus požiadania o kompenzáciu na základe preukázania skutočných nákupov, maximálne však do výšky rozdielu medzi regulovanými cenami stanovenými cenovými rozhodnutiami Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a cenami zastupovanými nariadeniami vlády.

K § 7

Upravujú sa podmienky vrátenia kompenzácií pre prípad ukončenia činnosti dodávky elektriny alebo dodávky plynu.

K § 8

Účinnosť návrhu nariadenia sa navrhuje od 1. januára 2024.